07/09/2023

Μαρτυρίες για τον Όσιο Δανιήλ τον Κατουνακιώτη από τον Αλέξανδρο Μωραϊτίδη

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

- **Δρ Χαραλάμπης Μ. Μπούσιας, Μέγας Υμνογράφος της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας**

Ο μεγάλος Σκιαθίτης πεζογράφος, **Αλέξανδρος Μωραϊτίδης,** ο άλλος μετά τον Παπαδιαμάντη άγιος των νεοελληνικών γραμμάτων, ήταν το πνευματικό τέκνο του **Γέροντος Δανιήλ**, από το πρόσωπο και τις διδαχές του οποίου είχε πολύ εντυπωσιασθεί, τόσο αυτός όσο και η γυναίκα του, ώστε έζησαν μαζί στον κόσμο

όχι απλώς ως κοσμοκαλόγεροι, αλλά αξιώθηκαν και οι δύο να φορέσουν το αγγελικό σχήμα ως μοναχού, Ανδρόνικος και Αθανασία. Συνέβαλαν μάλιστα και οι δύο πολύ στην ανάπτυξη της επικοινωνίας και στην αμοιβαία εκτίμηση μεταξύ του Αγίου Νεκταρίου και του Γέροντος Δανιήλ. Η σύζυγος μάλιστα του Μωραϊτίδη ήταν στον κύκλο των γυναικών, οι οποίες βρίσκονταν υπό την καθοδήγηση του Αγίου Νεκταρίου κατά την διάρκεια της Σχολαρχίας του στην Ριζάρειο Εκκλησιαστική Σχολή. Υπάρχουν εντυπωσιακές μαρτυρίες του ίδιου του Μωραϊτίδη για την εντύπωση που του προκάλεσαν η πρώτη του γνωριμία με τον Γέροντα, οι νυκτερινές συζητήσεις στην απλωταριά του κελλιού στα Κατουνάκια, η γενική εκτίμηση και αποδοχή του διακριτικού Γέροντος από τους αγιορείτες. Οι μαρτυρίες αυτές προέρχονται όλες από το γνωστό έργο του Μωραιτίδη «Με του βοριά τα κύματα».

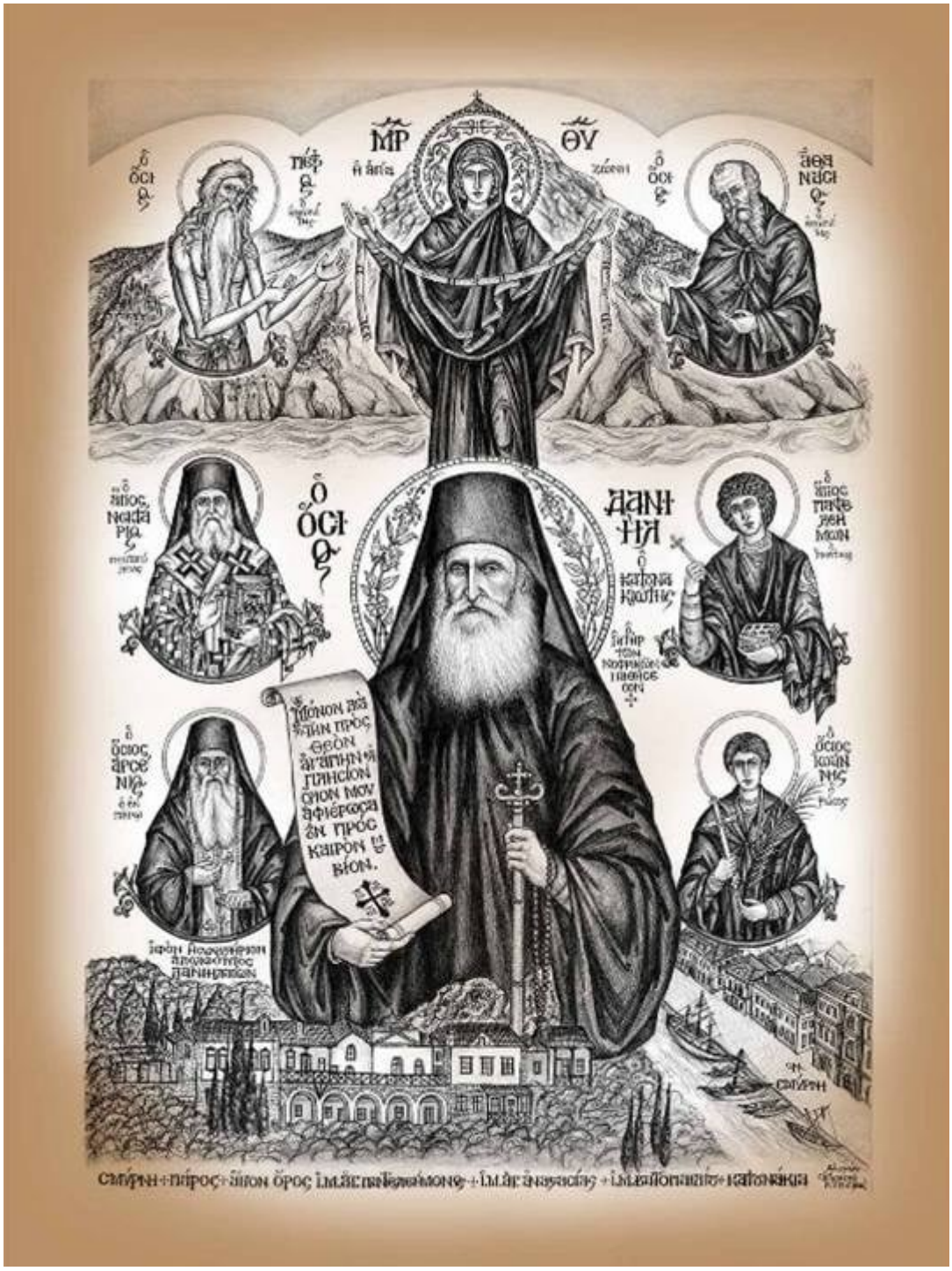

Γράφει για την πρώτη τους γνωριμία ο Αλέξανδρος Μωραϊτίδης:

«Εκεί, στα Κατουνάκια, πρωτοείδα τον γέρο-Δανιήλ, συστάσεων δεν είχον ανάγκην... ώστε ο Γέρων Δανιήλ μόλις ήκουσε το όνομά μου έδειξεν ειλικρινή χαράν, ωσάν να έβλεπεν αρχαίον τινά μαθητήν του, και δεν ήξευρε, καθώς λέγει ο λόγος, πως να με περιποιηθεί οικειότερον, όσον το δυνατόν. Σμυρναίος, διαβασμένος, ασκητικώτατος, με την οσιακήν του ωχρόλαμπρον αίγλην της μορφής του, με την μιξοπόλιον γενειάδα του, με την υπόξανθον κόμην του και τους γλαυκούς πως οφθαλμούς του, λόγιος και ομιλητικώτατος. Κοινοβιάσας κατ’

αρχάς εις μεγάλας μονάς, αλλά ολιγοστά έτη προ της γνωριμίας μας αποσυρθείς εις Κατουνάκια προς μείζονα ησυχίαν, εν η όντως παράγεται το γλυκύτατον της ασκήσεως μέλι, ου την ηδύτητα γνωρίζουσι μόνον όσοι το εγεύθησαν... Εκεί κατά πρώτον εξετίμησα την χάριν, την διάκρισιν, αλλά και την ταπείνωσιν του Γέροντος Δανιήλ, όστις, σημειωθείτω, έχει διέλθει όλην την σειράν των γραμμάτων των Αγίων Πατέρων, αλλά και την σειράν των συγγραμμάτων των λεγομένων Νηπτικών, ων ηνάγνωσις βαθύτερον τον ελκύει, αρεσκόμενον εις τας αλληγορίας και τας λοιπάς καλλονάς των λόγων των τοιούτων Πατέρων, π.χ. Ιωάννου της Κλίμακος και Συμεών, του Νέου Θεολόγου. Ο Γέρων Δανιήλ ως αντελήφθην αμέσως, μελετηρότατος και ομιλητικότατος, διακριτικότατος δε εις το άκρον, όπου αν εκοινοβίασεν εν Άθωνι απέκτησε ταχέως την αγάπην και συμπάθειαν των αδελφών, ου η γνώμη επί των πνευματικών ζητημάτων βαρύνει πολύ, πάρα πολύ».

ε ένα άλλο σημείο γράφει για την έλξη και επίδραση που ασκούσε εντός και εκτός του Αγίου Όρους ο Όσιος Δανιήλ: «Πρωτοστατεί δε εν τη ιστορία πλέον των Κατουνακίων ο Γέρων Δανιήλ, ο Σμυρναίος, κατά το έτος 1881 εγκατασταθείς ενταύθα. Ούτος στολισμένος με την χάριν του λόγου και με την φυσικήν τινά γλυκύτητα της ομιλίας του, φιλομαθής και μελετηρός, ως είπομεν, έχων δε εις έπακρον το αίσθημα της φιλαλληλίας και τρέφων τον πόθον να φανή ψυχωφελής εις τον πλησίον, ήρχισε να συγκεντρώνη περί εαυτόν μέγαν ευλαβών προσκυνητών κύκλον... Μολονότι δε δεν έχει το αξίωμα του ιερέως, όμως, κοσμείται με πλούσιον το χάρισμα της διακρίσεως, επαναπαύων τους εξομολογούμενους εις αυτόν και ζητούντας την συμβουλήν του επί διαφόρων ζητημάτων. Το όνομά του είναι γνωστόν εις τε την Σμύρνην και τας Αθήνας μάλιστα, και αλλαχού της Ελλάδος, όπου μακροσκελείς επιστολάς στέλλει προς πάμπολλα πνευματικά τέκνα του, ακούραστος εν τη πνευματική ταύτη εργασία του, η οποία καθιστά αυτόν όντως αξιοθαύμαστον».

Συχνά αναπολεί ο Μωραϊτίδης το περιβάλλον της καλύβης του Γέροντος στα Κατουνάκια: «Αφού εδειπνήσαμε εν τη πενιχρά της καλύβης τραπέζη απολαυστικώτατα, διότι η Κυρία Θεοτόκος ευλόγησε τα παρατεθέντα λιτά βρώματα και έγιναν γλυκύτατα, εξήλθομεν και εκαθήσαμεν εις το ύπαιθρον έξω επί πέτρινων αναπαυστικών καθισμάτων, έμπροσθεν της μικράς αιθούσης της φιλοξενίας, να λάβωμεν τα επιδόρπια, άτινα ήσαν λόγοι αποστάζοντες ουράνιον γλυκασμόν, του Γέροντος Δανιήλ λόγοι. Εκεί διήλθομεν μακράς ώρας συνομιλούντες, έχοντες κατενώπιον ημών τον λαμπυρίζοντα πόντον... ένα θέαμα μαγευτικώτατον, μίαν σκηνήν από τας πλέον θαυμαστάς της Δημιουργίας...».

Επαναλαμβάνοντας δε και συμπληρώνοντας καταλλήλως τους λόγους του Αγίου

Γρηγορίου, του Θεολόγου, ο οποίος αναπολούσε επίσης τις γλυκείες κατανυκτικές στιγμές που έζησε στο Ησυχαστήριο του Πόντου μαζί με τον Μ. Βασίλειο και τους άλλους αδελφούς, γράφει ο Μωραϊτίδης για το Ησυχαστήριο του Γέροντος Δανιήλ στα Κατουνάκια: «Ποιος ημπορεί να με επαναφέρη εις τον μήνα των παρελθουσών εκείνων ημερών; Ποιος πλέον να μου δώση τας ψαλμωδίας εκείνας και τας αγρυπνίας και τας προς Θεόν εκδημίας διά μέσου της προσευχής και την άϋλον τρόπον τινά ζωήν, όπου επερνούσαμεν τότε εις τα Κατουνάκια; Ποιος να παραστήση την φιλοπονίαν μας διά την εξήγησιν των θείων λόγων κατά τας αναγνώσεις οπού εκάμνομεν, ιδίως τον Συμεών, τον Νέον Θεολόγον; Ποιος να παραστήση τας καθημερινάς εργασίας μας και τα εργόχειρά μας; Ποιος δεν ενθυμείται την δροσεράν εκείνην απλωταριάν, όπου εκάθητο την νύκτα ουχί πολυκτήμων και πολύχρυσος πυργοδεσπότης, αλλά μοναχός κατακουρασμένος; … Εγώ δεν ελπίζω να σας ξαναίδω πλέον, ω ερημικά, ω εράσμια, ω παμπόθητα, ω πανέρημα Κατουνάκια!…».

Οι συζητήσεις αυτές του Γέροντος Δανιήλ δεν έμοιαζαν καθόλου με τις φλύαρες και άσκοπες αργολογίες για ασήμαντα και επουσιώδη θέματα, που σπαταλούν τον πολύτιμο για την σωτηρία χρόνο και συνήθως συνδυάζονται με κατακρίσεις προσώπων και εγωπαθείς αναφορές. Απέβλεπαν στην πνευματική ωφέλεια των συζητούντων, στην τόνωση της διαθέσεως για μετάνοια, ταπείνωση και επιστροφή. Είναι συγκλονιστική η τελευταία σχετική μαρτυρία του Μωραιτίδη: «Όταν βγήκα στα Καρούλια – Κατουνάκια, ενόμισα ότι έφθασα εις τον Θεόν. Αλλ’ όταν συνομίλησα μετά του Γέροντος Δανιήλ είπον: »Τώρα είδον πόσον μακράν είμαι από τον Θεόν»».

Ο Όσιος Δανιήλ με το προρατικό του χάρισμα είχε πεί στον Αλέξανδρο Μωραϊτίδης, που είχε τον πόθο να γένει μοναχός, ότι μετά από 40 ημέρες από την κουρά του θα παραδώσει το πνεύμα του στον Κύριο. Η πρόβλεψη αυτή επαληθεύθηκε, αφού η κουρά του έγινε στις 16 Σεπτεμβρίου και η κοίμησή του στις 25 Οκτωβρίου του 1929.

(Πηγή: pemptousia.gr)